

ΤΟΥ **Δημήτρη Σταμούλη**

Την ώρα που η ελληνική αγορά ένδυσης και υπόδησης κατακλύζεται από λουκέτα, η σουηδική H&M (Hennes and Mauritz), καταγράφει σημαντική άνοδο πωλήσεων και διεύρυνση του δικτύου της που ήδη αριθμεί 34 καταστήματα. Τα 5,5 εκατ. ευρώ κέρδη της τελευταίας ανακοινωμένης χρήσης της πολυεθνικής ωστόσο «πατάνε» πάνω στα δικαιώματα των εργαζομένων της που «στενάζουν» από τους εντατικούς ρυθμούς εργασίας, την ορθοστασία, τα καθήκοντα εκτός ρόλου τους, την πίεση των μάνατζερ και τους μισθούς πείνας.

Αυτές τις ημέρες η ελληνική H&M είδε την φήμη της να στραπατσάρεται καθώς για πρώτη φορά στην εγχώρια παρουσία της στην αγορά ένωσε την οργή και την αγανάκτηση των εργαζομένων της να έρχεται στο προσκήνιο. Αφορμή μια άθλια «τροποποιητική σύμβαση» που τους παρουσίασε εκβιαστικά προς υπογραφή. Η νέα σύμβαση προσβάλλει τα κατοχυρωμένα εργασιακά δικαιώματα των υπαλλήλων της αλλά και την ίδια την αξιοπρέπειά τους. Προβλέπει ιδιαίτερα επαχθείς νέους όρους εργασίας, όπως: Πρώτον, επιβάλλει στον εργαζόμενο να εκτελεί καθήκοντα που δεν περιορίζονται στη περιγραφή του ρόλου του (πωλητής-ταμίας) χωρίς επιπλέον χρήματα. Η απαρίθμηση των καθηκόντων είναι ενδεικτική και όχι περιοριστική. Ουσιαστικά η εργοδοσία θα ορίζει το εύρος των καθηκόντων που μπορεί να αναθέτει στον εργαζόμενο, χωρίς κανέναν απολύτως περιορισμό.

Δεύτερο, δίνει δικαίωμα στην εργοδότηρια εταιρεία να στείλει τον εργαζόμενο σε οποιοδήποτε κατάστημα στην Ελλάδα χωρίς τη συγκατάθεσή του και χωρίς κάλυψη εξόδων! Είτε για «περιστασιακή βοήθεια» σε όποιο κατάστημα έχει ανάγκη τη συγκεκριμένη περίοδο, όσο μακριά και αν είναι από την έδρα του εργαζόμενου, είτε ως δυσμενή μετάθεση με σκοπό να αναγκάσει τον υπάλληλο να παραιτηθεί χωρίς να λάβει αποζημίωση. Τρίτο, μετονομάζει σε «οικειοθελή παροχή» ένα συμφωνημένο επίδομα που έδινε ως σήμερα, αφήνοντας να εννοηθεί ότι όταν θέλει θα το καταργήσει χωρίς να παραβιάζει τη σύμβαση. Τέταρτο, ξεκαθαρίζει πως εάν ο υπάλληλος δεν τηρήσει τους όρους της τροποποιητικής σύμβασης θα

απολυθεί χωρίς αποζημίωση.

Η ιστορία όμως δεν κύλησε στο αγαπημένο μότο της πολυεθνικής «μόδα, διασκέδαση, δράση». Η δράση ήρθε από τους εργαζόμενους που όρθωσαν ανάστημα, προκαλώντας πανικό στους μάνατζερ και χαρτογιακάδες της εταιρείας. Το Πριν συνομίλησε με εργαζόμενη σε κεντρικό κατάστημα της αλυσίδας, για το κλίμα των ημερών εντός των χώρων εργασίας. Όταν επιδόθηκαν οι συμβάσεις στους εργαζόμενους, η εργοδοσία απαίτησε την επί τόπου υπογραφή τους. Δυστυχώς κάποιοι από αυτούς, τρομοκρατημένοι, υπέγραψαν χωρίς καν να διαβάσουν το περιεχόμενό της. Αρκετοί όμως επιφυλάχθηκαν και μόλις διάβασαν τους άθλιους όρους της νέας σύμβασης εξοργίστηκαν. Καθώς δεν υπάρχει επιχειρησιακό σωματείο, αρκετοί υπάλληλοι απευθύνθηκαν ατομικά σε δικηγόρους και συνειδητοποίησαν ότι εάν υπογράψουν τη νέα σύμβαση γίνονται υποχείρια της εργοδοσίας, χωρίς κανένα δικαίωμα. Έτσι γεννήθηκε η ανάγκη σε συνθήκες «άκρας μυστικότητας», από στόμα σε στόμα, να ενημερωθούν και οι συνάδελφοί τους, να μην υπογράψουν την καταχρηστική νέα σύμβαση, κι αυτό εξαπλώθηκε με γρήγορους ρυθμούς σε αρκετά καταστήματα τόσο στην Αττική (Ερμού, Χαλάνδρι, Mall και αλλού) όσο και σε μεγάλες πόλεις της περιφέρειας.

Μια πρώτη αποφασιστική απάντηση δόθηκε στις 14/3, όταν ο σύλλογος εμποροϋπαλλήλων διοργάνωσε συγκέντρωση έξω από το κατάστημα Ερμού (όπου απασχολούνται συνολικά 95 εργαζόμενοι) στο οποίο συμμετείχαν εργαζόμενοι από άλλα καταστήματα της Αττικής και με σύνθημα κανείς να μην υπογράψει την κατάπτυστη σύμβαση. Ο πανικός ήταν τέτοιος που διοικητικά στελέχη της επιχείρησης επισκέφτηκαν καταστήματα με σκοπό να «εξηγήσουν» στους εργαζόμενους τους όρους της τροποποιητικής σύμβασης, ενώ τους είπαν πως δεν υποχρεώνεται πια κανείς να την υπογράψει. Η πρώτη ήττα για την εργοδοσία ήταν σαφής! Στις 17/3, ημέρα λήξης της προθεσμίας υπογραφών, η όλη τους «επιχείρηση» οδηγήθηκε σε φιάσκο μιας και πολλοί εργαζόμενοι αρνήθηκαν να υπογράψουν ενώ άλλοι ζήτησαν πίσω τις συμβάσεις, που με πειστικό τρόπο είχαν υπογράψει. Ενδεικτικό επίσης είναι πως στα κεντρικά καταστήματα της Αττικής μόλις ένας στους δέκα υπέγραψε, ενώ ανάλογη εικόνα υπάρχει από Θεσσαλονίκη, Ηράκλειο κ.α.!

Το πραγματικό «αντάρτικο» των εργαζόμενων μέσα στα καταστήματα ήταν που έφερε το θετικό αποτέλεσμα. Αυτό ήρθε ως αποτέλεσμα της ευρείας απήχησης της στάσης «δεν υπογράφω». Το δεύτερο πλήγμα για την εργοδοσία ήρθε από την Επιθεώρηση Εργασίας που ανάγκασε την εταιρεία να πάρει πίσω την σύμβαση γιατί προηγουμένως θα πρέπει να ελεγχθεί. Αυτό ανάγκασε την εργοδοσία να στείλει επιστολή «εξηγώντας» ότι «προσπαθούν να διευκρινίσουν κάποια σημεία των συμβάσεων και να επαναδιατυπώσουν άλλα που

προκαλούν σύγχυση ως προς την κατανόηση των όρων των συμβάσεων». Όπως δήλωσε στο Πριν η εργαζόμενη της H&M, «η εταιρεία είναι μαγκωμένη από την εξέλιξη των γεγονότων» ενώ διαβεβαίωσε ότι «δε θα σταματήσουμε μέχρι να πάρουν πίσω οριστικά το κουρελόχαρτο».

Δημοσιεύτηκε στην εφημερίδα ΠΡΙΝ στις 25 Μάρτη